Sygn. akt: KIO 3961/25, KIO 3974/25

WYROK

z dnia 27 października 2025 roku

Krajowa Izba Odwoławcza - w składzie:

Przewodnicząca:Justyna Tomkowska

Protokolant: Tomasz Skowroński

po rozpoznaniu na rozprawie w dniu **22 października 2025 roku w Warszawie** odwołań wniesionych do Prezesa Krajowej Izby Odwoławczej w dniach **17 i 18 września 2025 roku** przez wykonawców:

1)**WODPOL Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością z siedzibą w Żywcu** (Odwołujący) – KIO 3961/25

2)**ERBUD Spółka Akcyjna z siedzibą w Warszawie** (Odwołujący1) – KIO 3974/25

w postępowaniu prowadzonym przez Zamawiającego – **Szpitala Specjalistycznego im. Ludwika Rydygiera w Krakowie Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością z siedzibą w Krakowie**

przy udziale **Przystępujących:**

- zgłaszających przystąpienie **po stronie Zamawiającego:**

1)wykonawcy **Częstobud Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością z siedzibą w Częstochowie** (KIO 3961/25, KIO 3974/25)**;**

2)wykonawcy **ERBUD Spółka Akcyjna z siedzibą w Warszawie** (KIO 3961/25);

- zgłaszającego przystąpienie **po stronie Odwołującego1:**

1)wykonawcy **WODPOL Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością z siedzibą w Żywcu** (KIO 3974/25)

orzeka:

I.KIO 3961/25:

1.Oddala odwołanie,

2.kosztami postępowania obciąża **Odwołującego WODPOL Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością z siedzibą w Żywcu** w następujący sposób**:**

2.1.zalicza w poczet kosztów postępowania kwotę **20 000 zł 00 gr** (słownie: dwudziestu tysięcy złotych zero groszy) uiszczoną przez **Odwołującego** tytułem wpisu od odwołania, oraz kwotę **3 600 zł 00 gr** (słownie: trzech tysięcy sześciuset złotych zero groszy) poniesioną przez **Zamawiającego** tytułem wynagrodzenia pełnomocnika;

2.2.zasądza od **Odwołującego - WODPOL Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością z siedzibą w Żywcu**na rzecz **Zamawiającego – Szpitala Specjalistycznego im. Ludwika Rydygiera w Krakowie Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością z siedzibą w Krakowie** kwotę **3 600 zł 00 gr** (słownie: trzech tysięcy sześciuset złotych 00/100 groszy) stanowiącą uzasadnione koszty Strony poniesione tytułem wynagrodzenia pełnomocnika.

II.KIO 3974/25

1.Oddala odwołanie,

2.kosztami postępowania obciąża **Odwołującego1 ERBUD Spółka Akcyjna z siedzibą w Warszawie**w następujący sposób**:**

2.1.zalicza w poczet kosztów postępowania kwotę **20 000 zł 00 gr** (słownie: dwudziestu tysięcy złotych zero groszy) uiszczoną przez **Odwołującego1** tytułem wpisu od odwołania, kwotę **3 600 zł 00 gr** (słownie: trzech tysięcy sześciuset złotych zero groszy) poniesioną przez **Odwołującego1** tytułem wynagrodzenia pełnomocnika oraz kwotę **3 600 zł 00 gr** (słownie: trzech tysięcy sześciuset złotych zero groszy) poniesioną przez **Zamawiającego** tytułem wynagrodzenia pełnomocnika;

2.2.zasądza od **Odwołującego1 – ERBUD Spółka Akcyjna z siedzibą w Warszawie**na rzecz **Zamawiającego – Szpitala Specjalistycznego im. Ludwika Rydygiera w Krakowie Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością z siedzibą w Krakowie** kwotę **3 600 zł 00 gr** (słownie: trzech tysięcy sześciuset złotych 00/100 groszy) stanowiącą uzasadnione koszty Strony poniesione tytułem wynagrodzenia pełnomocnika.

Na orzeczenie - w terminie 14 dni od dnia jego doręczenia - przysługuje skarga za pośrednictwem Prezesa Krajowej Izby Odwoławczej do **Sądu Okręgowego w Warszawie - Sądu Zamówień Publicznych**.

Przewodnicząca:

……

KIO 3961/25, KIO 3974/25

UZASADNIENIE

Zamawiający: Szpital Specjalistyczny im. Ludwika Rydygiera w Krakowie Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością z siedzibą w Krakowie prowadzi postępowanie o udzielenie zamówienia publicznego w trybie przetargu nieograniczonego, w formule „zaprojektuj i wybuduj" pod nazwą: „BUDOWA I WYPOSAŻENIE WIELOSPECJALISTYCZNEGO ZESPOŁU OPIEKI AMBULATORYJNEJ OBEJMUJĄCEJ POZ I AOS", na podstawie ustawy z dnia 11 września 2019 r. Prawo zamówień publicznych (t.j. Dz.U. z 2024 r. poz. 1320 ze zm., dalej: „ustawa Pzp"). Ogłoszenie o zamówieniu ukazało się w Dz.U. UE Nr 2025/S 127-438261.

KIO 3961/25

Dnia 17 września 2025 roku do Prezesa Krajowej Izby Odwoławczej w Warszawie, na podstawie art. 505 ust. 1 oraz art. 513 pkt 1 i 2 ustawy Pzp odwołanie złożył podmiot WODPOL Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością z siedzibą w Żywcu, dalej jako „Odwołujący".

Powiadomienie o czynności wyboru oferty najkorzystniejszej zostało opublikowane w dniu 8 września 2025 roku, zatem odwołanie złożono z zachowaniem ustawowego terminu. Kopia odwołania została przekazana Zamawiającemu. Odwołujący uiścił wpis w wymaganej wysokości.

Odwołanie złożono od czynności i zaniechania czynności przez Zamawiającego, polegających na dokonaniu nieprawidłowej czynności wyboru najkorzystniejszej oferty Wykonawcy Częstobud Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością z siedzibą w Częstochowie.

Odwołujący zarzucał Zamawiającemu naruszenie:

1)art. 16 pkt 1 i art. 17 ust. 2 ustawy Pzp poprzez prowadzenie postępowania i wybór najkorzystniejszej oferty w sposób naruszający zasadę uczciwej konkurencji i równego traktowania Wykonawców;

2)art. 226 ust. 1 pkt. 10 ustawy Pzp poprzez zaniechanie odrzucenia ofert następujących wykonawców:

a)Częstobud Sp. z o.o. - oferta wybrana,

b)ERBUD S.A. z siedzibą w Warszawie,

c)GRUPA KDM Sp. z o.o. z siedzibą w Warszawie – oferta odrzucona na podstawie art. 226 ust.1 pkt 5 Pzp. ale z powodu innych przesłanek faktycznych

- pomimo że oferty te zawierają błąd w obliczeniu ceny, polegający na zastosowaniu nieprawidłowej stawki podatku VAT (zastosowanie mieszanej stawki 8%/23% zamiast jednolitej 23% dla świadczenia kompleksowego) - co w konsekwencji doprowadziło również do nieprawidłowego wyboru oferty najkorzystniejszej w postępowaniu.

3)art. 226 ust. 1 pkt 5 Pzp (niezgodność treści oferty z wymogiem jednej stawki „VAT [%]") poprzez zaniechanie odrzucenia ofert następujących wykonawców:

a)Częstobud Sp. z o.o.;

b)ERBUD S.A.,

c)GRUPA KDM Sp. z o.o.

- co w konsekwencji doprowadziło również do nieprawidłowego wyboru oferty Wykonawcy Częstobud Sp. z o.o., jako najkorzystniejszej w postępowaniu.

Odwołujący wnosił o uwzględnienie odwołania w całości i:

1)nakazanie Zamawiającemu unieważnienia czynności wyboru najkorzystniejszej oferty;

2)a następnie dokonania ponownego badania i oceny ofert z poszanowaniem art. 16 Pzp oraz postanowień SWZ/umowy, w tym:

a)weryfikacji poprawności kalkulacji VAT i zgodności formularza oferty z wymaganiem „wartość netto [PLN] + VAT [%]" jako jednej stawki;

b)odrzucenia wszystkich ofert, które zastosowały zróżnicowane błędne stawki VAT lub nie wypełniły jednoznacznie rubryki „VAT [%]" – tj. ofert;

a)Częstobud Sp. z o.o.,

b)ERBUD S.A.,

c)GRUPA KDM Sp. z o.o.

Odwołujący wskazał, że jest Wykonawcą, który złożył ofertę w postępowaniu. Naruszenie przez Zamawiającego przepisów ustawy Pzp, skutecznie uniemożliwia Odwołującemu pozyskanie zamówienia narażając go na wymierną szkodę polegającą na utracie spodziewanego zysku z tytułu realizacji umowy. Odwołujący może ponieść szkodę w wyniku naruszenia przez Zamawiającego przepisów ustawy Pzp.

W uzasadnieniu zarzutów podano, że Zamawiający realizował to postępowanie w opcji: „zaprojektuj i wybuduj", podobnie jak postępowanie 101/ZP/2025, cena=100%, ryczałt; „netto + VAT [%]".

Dnia 08.09.2025r. wybrał ofertę Wykonawcy; Częstobud (47 243 000,02 zł brutto) z mieszanymi stawkami VAT 8%/23%. Nie dokonał wyjaśnień z art. 223 Pzp ofert, zaakceptował oferty z różnymi stawkami VAT, nie odrzucił pozostałych ofert ERBUD S.A.; GRUPA KDM Sp. z o.o. - także z mieszanymi stawkami VAT

8%/23%. W innym postępowaniu 101/ZP/2025, gdzie Zamawiający zastosował identyczne reguły ceny/VAT; linia świadczenia kompleksowego była zaakceptowana i broniona w KIO przez tego samego Zamawiającego. Natomiast w tym postępowaniu Zamawiający dokonuje zupełnie odmiennego rozstrzygnięcia.

Sąd Najwyższy w uchwałach z 20 października 2011 r. (III CZP 52/11 i III CZP 53/11) uznał, że *„określenie w ofercie ceny brutto z uwzględnieniem nieprawidłowej stawki VAT stanowi błąd w obliczeniu ceny, jeżeli nie ma ustawowych przesłanek wystąpienia omyłki”* podlegającej obligatoryjnej poprawie przez zamawiającego. Sąd Najwyższy wywiódł, że cenotwórczy charakter VAT nakłada na wykonawców obowiązek obliczenia określonej
w ofercie ceny z uwzględnieniem właściwej stawki tego podatku. Wystąpienie tego błędu należy oceniać w kategoriach obiektywnych, a więc niezależnych od zawinienia lub motywów zachowania wykonawcy przy przygotowaniu oferty. Sąd Najwyższy podkreślił również, że obowiązkiem zamawiającego jest dokonanie oceny poprawności przedstawionych przez wykonawców ofert.

Pogląd SN ukształtował dominującą linię orzeczniczą KIO. Izba podkreślała wielokrotnie, że cena oferty stanowi jedno z podstawowych kryteriów oceny ofert i w związku z tym nie może być żadnych wątpliwości co do jej wysokości czy też sposobu, w jaki została ona obliczona (wyroki KIO: z 10 stycznia 2012 r., KIO 2794/11; z 16 kwietnia 2012 r., KIO 639/12; z 10 kwietnia 2012 r., KIO 588/12). Podkreślała, że jeżeli mówi się o „cenie” czy „błędach w obliczaniu ceny”, to nie sposób przyjąć oferty z ceną brutto z nieprawidłową stawką VAT, gdyż byłaby to cena błędnie obliczona. O porównywalności ofert w zakresie oferowanej ceny można mówić wyłącznie w tych przypadkach, w których porównywane ceny zostały obliczone według tych samych reguł.

Analogiczny pogląd prezentuje Izba również na gruncie obowiązującej ustawy.
W wyroku z 1 lutego 2024 r. (KIO 79/24) wskazała, że błąd w obliczeniu ceny powstaje
w sytuacji przyjęcia przez wykonawcę niewłaściwych danych, wynikających przykładowo
z nieprawidłowego ustalenia stanu faktycznego, a także określenia w ofercie nieprawidłowej stawki podatku VAT, jeżeli brak jest ustawowych przesłanek wystąpienia omyłki. W wypadku wskazania w specyfikacji warunków zamówienia stawki podatku VAT właściwej dla danego przedmiotu zamówienia rola zamawiającego sprowadza się do weryfikacji złożonych ofert pod tym kątem i ewentualnego rozważenia zastosowania art. 223 ust. 2 pkt 3 Pzp. Jednakże
w sytuacji gdy nie wskazał stawki podatku w treści SWZ, to na wykonawcach spoczywa obowiązek jej ustalenia. Nie oznacza to jednak, że zamawiający zwolniony jest z obowiązku weryfikacji prawidłowości zastosowanych przez wykonawców stawek podatku VAT pod kątem zaistnienia podstawy odrzucenia oferty, o której mowa w art. 226 ust. 1 pkt 10 Pzp.

Właściwe ustalenie w ofercie przez wykonawcę stawki VAT odnoszącej się do konkretnego przedmiotu zamówienia podlega weryfikacji w toku postępowania o udzielenie zamówienia publicznego przez zamawiającego. To zamawiający, niezależnie od procedury rozliczania podatku VAT jest odpowiedzialny za prawidłowe udzielenie zamówienia publicznego, mając także na względzie porównywalność ofert złożonych w postępowaniu. Zgodnie z utrwalonym orzecznictwem, do popełnienia błędu w obliczeniu ceny lub kosztu dochodzi w wyniku m.in. przyjęcia do wyliczenia ceny nieprawidłowej stawki podatku VAT.

Dla zapewnienia przez zamawiającego porównywalności ofert, poddawanych ocenie w przyjętych kryteriach ich oceny, oferty powinny zawierać stawkę VAT w wysokości zgodnej z obowiązującymi przepisami. Zamawiający w ramach badania ofert jest zobowiązany do zbadania czy wykonawca prawidłowo zastosował stawkę podatku VAT w swojej ofercie, z uwagi na to, że podatek ten jest elementem cenotwórczym.

Jak wynika z wyroku Sądu Okręgowego w Warszawie z 25 kwietnia 2017 r., XIII Ga 365/17 *tylko oferty zawierające skalkulowane przez wykonawców ceny netto stają się porównywalne, o ile ostateczną wartość (cenę brutto) uzyskano przy zastosowaniu jednolitej, obiektywnie sprawdzalnej, bo wynikającej z obowiązujących przepisów stawce podatku VAT. Bez znaczenia przy tym pozostaje, czy zastosowanie błędnej stawki podatku VAT było działaniem intencjonalnym wykonawcy czy też jedynie efektem błędu w dokonaniu interpretacji przepisów podatkowych. Oferty z nieprawidłową stawką VAT powinny zostać odrzucone, jeżeli brak jest ustawowych przesłanek do dokonania poprawy omyłki w ofercie na podstawie art. 87 ust. 2 pkt 3 ustawy Pzp (uchwała SN z 20 października 2011 r., III CZP 53/11). Przepis art. 87 ust. 2 pkt 3 ustawy Pzp, który stanowi, iż zamawiający poprawia w ofercie inne niż oczywiste omyłki polegające na niezgodności oferty z SWZ, niepowodujące istotnych zmian w treści oferty, ma zastosowanie gdy SWZ zawiera stawkę podatku VAT.*

Zamawiający w przedmiotowym postępowaniu w SWZ nie określił stawki podatku VAT, która powinna zostać uwzględniona przez wykonawców w składanych przez nich ofertach.

Zamawiający w SWZ wymagał podania w ofercie stawki i kwoty podatku VAT.
W związku z tym wykonawcy winni ustalić właściwą stawkę podatku VAT i zastosować ją przy obliczeniu ceny oferty, wiedząc, że w razie błędnego jej określenia, Zamawiający nie dokona jej poprawy na podstawie art. 223 ust. 2 pkt 3 ustawy Pzp.

Obniżone stawki podatku VAT mają charakter wyjątkowy i powinny mieć zastosowanie do usług wskazanych wprost w ustawie o podatku od towarów i usług lub w przepisach wykonawczych do tej ustawy. Ich stosowania nie można domniemywać. Podstawa do zastosowania stawki podatku VAT w wysokości 8% musi być zatem wykazana w sposób niebudzący wątpliwości. Brak możliwości jednoznacznego wykazania istnienia,

w okolicznościach sprawy, w odniesieniu do konkretnego przedmiotu i zakresu robót opisanego w SWZ, podstaw do zastosowania stawki podatku VAT w wysokości 8%, wskazuje na zastosowanie stawki podstawowej.

Zamawiający powinien mieć wiedzę jaka stawka VAT jest właściwa i dokonać oceny ofert, które są porównywalne, tj. takie, które zawierają cenę, przy obliczeniu której zastosowano stawkę VAT, zgodną z obowiązującymi przepisami. Zamawiający,
w analizowanym postępowaniu, dokonał oceny ofert nieporównywalnych z różnymi stawkami VAT, co wiąże się z naruszeniem zasad uczciwej konkurencji. Doszło zatem do naruszenia art. 16 Pzp – porównanie ofert sporządzonych na odmiennych założeniach VAT oznacza nieporównywalność.

W przedmiotowym postępowaniu Zamawiający przyjął, że wszystkie oferty pomimo wskazania w nich różnych stawek VAT są poprawne. Zamawiający musi mieć pewność, która stawka podatku VAT jest prawidłowa. W konsekwencji nie może przyjąć ofert z różnymi stawkami VAT – powinien wiedzieć która stawka VAT jest prawidłowa i odrzucić wszystkie oferty z błędnymi stawkami VAT.

Zamawiający naruszył art. 226 ust. 1 pkt 10 Pzp nie odrzucił ofert ze względu na błąd w obliczeniu ceny (nieprawidłowa/niejednolita stawka VAT) – ofert Wykonawców Częstobud, ERBUD S.A. i GRUPA KDM Sp. z o.o. Zatem mamy tu błąd w obliczeniu ceny, czyli naruszenie art. 226 ust. 1 pkt 10 Pzp. – gdyż ze względu na kompleksowość świadczenia obligatoryjna jest stawka 23%.

Przedmiotowe zamówienie obejmuje łącznie opracowanie dokumentacji, uzyskanie uzgodnień, wykonanie robót budowlano-instalacyjnych oraz uruchomienie, czyli stanowi świadczenie złożone i nierozerwalne. Instalacja gazów medycznych jest elementem funkcjonalnie i technologicznie powiązanym z modernizacją pomieszczeń i koniecznym do oddania gotowego do użytkowania oddziału. Analogicznie orzekała Izba m.in. w KIO 1859/21 w sprawie dotyczącej tego samego Zamawiającego;

SWZ/PFU nie wymagały wyodrębniania pozycji ani stawek VAT dla poszczególnych elementów.

W pkt V. SWZ: Zamawiający nie dopuszczał możliwości składania ofert częściowych. Brak jest możliwości funkcjonalnego podzielenia zamówienia na części. Ze względów technologicznych i wykonawczych oraz racjonalnego wydatkowania środków publicznych nie ma możliwości podzielenia go na części. Groziłoby to ograniczeniem konkurencji albo nadmiernymi trudnościami technicznymi i kosztami wykonania zamówienia a także potrzebą skoordynowania działań różnych Wykonawców realizujących poszczególne części zamówienia. Ponadto istniałoby ryzyko niewykonania poszczególnych części zamówienia.

Dokumentacja przewidywała cenę ryczałtową i brak rozbicia zakresu na „części VAT-owe", co oznacza, że oferty porównywano na poziomie ceny brutto za całość. W tych realiach różnicowanie stawki dla jednego z elementów – bez wymogu rozbicia – stanowi „błąd w obliczeniu ceny" w rozumieniu art. 226 ust. 1 pkt 10 Pzp.

W sprawie C-349/96 (Card Protection Plan), a także C-2/95 i C-41/04, Trybunał wskazał, że jeśli kilka czynności tworzy jedną, spójną całość gospodarczą, której sztuczne rozdzielenie nie ma uzasadnienia, to dla celów VAT należy je traktować jako jedno świadczenie. Na gruncie zamówień publicznych KIO (m.in. KIO 1403/18, KIO 2341/19, KIO 942/21, a w 2025 r.: KIO 1529/25, KIO 1479/25, KIO 970/25) konsekwentnie uznaje, że instalacje gazów medycznych wykonywane w ramach robót budowlanych są elementem świadczenia kompleksowego i podlegają podstawowej stawce VAT 23%, jeśli stanowią część robót.

Dlatego brak jest podstaw do wyodrębniania 8% w tym postępowaniu. Skoro PFU/SWZ nie wprowadzały odrębnej wyceny/pozycji na SRGM, a rozliczenie przewidziano jako jedną cenę ryczałtową, to stosowanie jednolitej stawki dla całości wynagrodzenia jest obligatoryjne w modelu świadczenia kompleksowego. Odmienne ujęcie prowadziłoby do sztucznego rozrywania całości i byłoby sprzeczne z linią TSUE/KIO.

Ustalenie prawidłowej wysokości stawki VAT leży co do zasady w gestii wykonawcy. Natomiast zbadanie czy wykonawcy przyjęli prawidłowe stawki podatku VAT jest jednym
z obowiązków Zamawiającego wynikających z ustawowej zasady równego traktowania wykonawców. Stawki podatku VAT we wszystkich ofertach powinny być prawidłowe
i jednakowe, po to by oferty były w pełni porównywalne, zgodnie z obowiązującymi przepisami Pzp., zamawiający zobowiązany jest do odrzucenia oferty, która zawiera błędy w obliczeniu ceny lub kosztu.

Przepisy prawa zamówień publicznych nie zawierają legalnej definicji błędu
w obliczeniu ceny, w tym zakresie Odwołujący przywołał wypracowane poglądy doktryny
i orzecznictwo KIO. Zgodnie z nimi za błąd w obliczeniu ceny lub kosztu należy uznać błąd wynikający z nieprawidłowego ustalenia stanu faktycznego, a nie z wadliwe wykonanych działań rachunkowych (matematycznych). Z tego względu za klasyczny błąd w obliczeniu ceny, uznaje się przyjęcie przez wykonawcę do wyliczenia ceny niewłaściwej stawki podatku VAT. Takiego błędu co do zasady nie można poprawić, a jego konsekwencją jest odrzucenie oferty. Powyższe wynika m.in. z uchwały Sądu Najwyższego z dnia 20 października 2011 r. (sygn. akt III CZP 52/11), w której SN orzekł, iż o porównywalności ofert, w zakresie zaproponowanej ceny, można mówić tylko wtedy, gdy określone w ofertach ceny, mające być przedmiotem porównywania, zostały obliczone przez wykonawców z zachowaniem tych samych reguł.

Tak samo wypowiada się Krajowa Izba Odwoławcza m.in. podkreślając,

że w przypadku stwierdzenia błędu w obliczeniu ceny zamawiający ma obowiązek odrzucenia oferty. Zdaniem Izby ustawodawca nie dookreślił, jakie błędy skutkują odrzuceniem oferty oraz nie dokonał w tym zakresie żadnego zróżnicowania. Należy uznać, że błąd w obliczeniu ceny to każdy błąd polegający na zastosowaniu nieprawidłowej stawki VAT, niezależnie od tego, czy wykonawca zastosował stawkę niższą czy też wyższą od prawidłowej. Zamawiający powinien mieć wiedzę jaka stawka VAT jest właściwa i dokonać oceny ofert, które są porównywalne, tj. takie, które zawierają cenę, przy obliczeniu której zastosowano stawkę VAT, zgodną z obowiązującymi przepisami.

Zamawiający, w przedmiotowym postępowaniu, dokonał oceny ofert nieporównywalnych, co wiąże się z naruszeniem zasad uczciwej konkurencji.

Zarówno z przepisów jak i z orzecznictwa wynika natomiast jednoznacznie, że zamawiający nie ma prawa rozpatrywać ofert z błędnym podatkiem VAT, ani poprawić tej stawki tylko na tej podstawie, że ten sam błąd został popełniony we wszystkich czy w kilku złożonych ofertach.

W przedmiotowym postępowaniu Zamawiający nie ustalił prawidłowej stawki VAT, przyjął i oceniał oferty z różnymi stawkami VAT, wybrał ofertę Częstobud z nieprawidłową stawką VAT, nie odrzucił pozostałych ofert ERBUD, GRUPA KDM z nieprawidłową stawką VAT i działał wbrew zasadom określonym w art. 16 ustawy Pzp. z naruszeniem art. 226 ust. 1 pkt 10 Pzp. – a także z naruszeniem art. 226 ust.1 pkt 5 Pzp – gdyż doszło do niezgodności treści ofert Wykonawców Częstobud, ERBUD, GRUPA KDM z wymogiem jednej stawki „VAT [%]").Wzór formularza przewiduje jedną stawkę; mieszanie stawek to niezgodność (art. 226 ust. 1 pkt 5).

Tożsame wymogi obowiązywały w postępowaniu 101/ZP/2025. Kryteria oceny – cena 100% → konieczność porównywalności kalkulacji VAT. OFERTA CENOWA – jedna rubryka „VAT [%]" + „wartość netto [PLN]" → jedna stawk brak podstaw do mieszania stawek. Zasady VAT i ryczałtu – zmiana VAT nie zmienia netto; §3 projektów umów wynagrodzenie obejmuje całość świadczenia. Hierarchia dokumentów – PFU → Umowa → Oferta → SWZ; jedna cało gospodarcza.

Rozliczenia – 90% częściowo + końcowa; brak odrębnych reżimów VAT. Zatem wnioskować należy z konsekwencji postępowania 101/ZP/2025 o odrzuceniu ofert

z mieszaną/nieprawidłową stawką VAT. Tymczasem w przedmiotowym postępowaniu brak konsekwencji Zamawiającego (na tle sprawy KIO 3000/25 dotyczącej postępowania 101/ZP/2025 – „Onkologia")

W sprawie KIO 3000/25 (postępowanie 101/ZP/2025) Zamawiający sam twierdził w odpowiedzi na odwołanie: *„Wykonawcy powinni zastosować zatem stawkę 23% jako jednolitą i właściwą stawkę podatku VAT, która powinna znaleźć zastosowanie do wyceny wszystkich robót objętych ofertą." „Nigdzie nie został zawarty obowiązek wyceny poszczególnych elementów […] co sugerowałoby rozróżnienie stawki VAT – w odniesieniu do określonych części." „Zamawiający nie mając w tym zakresie wątpliwości – nie wzywał do wyjaśnień w tym zakresie." „…w przypadku podania w złożonych ofertach różnych stawek podatku VAT wskazane jest wezwanie wykonawców do złożenia wyjaśnień…, o ile Zamawiający nie ma pewności co do prawidłowej stawki podatku VAT."*

Tymczasem w przedmiotowej sprawie Zamawiający zaakceptował oferty z mieszaną stawką 8%/23% (Częstobud, ERBUD, GRUPA KDM), porównał je w kryterium cena=100%.

Zamawiającego wiążą zasady Pzp i tożsame zapisy dokumentacji 101/ZP/2025; brak racjonalnych podstaw do odmiennego traktowania ofert w kolejnym w zasadzie tożsamym postępowaniu.

Biorąc pod uwagę charakter świadczenia – kompleksowe „zaprojektuj i wybuduj", gdzie zamówienie obejmuje łącznie opracowanie dokumentacji, uzyskanie uzgodnień, wykonanie robót budowlano-instalacyjnych oraz uruchomienie – jest to świadczenie złożone

i nierozerwalne. Instalacja gazów medycznych jest elementem funkcjonalnie i technologicznie powiązanym z modernizacją pomieszczeń i koniecznym do oddania gotowego do użytkowania oddziału. Analogicznie orzekała Izba m.in. w KIO 1859/21 w sprawie dotyczącej tego Zamawiającego.

SWZ/PFU nie wymagały wyodrębniania pozycji ani stawek VAT dla poszczególnych elementów. Dokumentacja przewidywała cenę ryczałtową i brak rozbicia zakresu na „części VAT-owe", co oznacza, że oferty porównywano na poziomie ceny brutto za całość. W tych realiach różnicowanie stawki dla jednego z elementów – bez wymogu rozbicia – nie stanowi „błędu w obliczeniu ceny" w rozumieniu art. 226 ust. 1 pkt 10 Pzp.

W sprawie C-349/96 (Card Protection Plan), a także C-2/95 i C-41/04, Trybunał wskazał, że jeśli kilka czynności tworzy jedną, spójną całość gospodarczą, której sztuczne rozdzielenie nie ma uzasadnienia, to dla celów VAT należy je traktować jako jedno świadczenie. Na gruncie zamówień publicznych KIO (m.in. KIO 1403/18, KIO 2341/19, KIO 942/21, a w 2025 r.: KIO 1529/25, KIO 1479/25, KIO 970/25) konsekwentnie uznaje, że instalacje gazów medycznych wykonywane w ramach robót budowlanych są elementem świadczenia kompleksowego i podlegają podstawowej stawce VAT 23%, jeśli stanowią część robót. Tezy te przytaczano w piśmie procesowym ze sprawy analogicznej.

Skoro PFU/SWZ nie wprowadzały odrębnej wyceny/pozycji na SRGM, a rozliczenie przewidziano jako jedną cenę ryczałtową, to stosowanie jednolitej stawki dla całości wynagrodzenia jest obligatoryjne w modelu świadczenia kompleksowego. Odmienne ujęcie prowadziłoby do sztucznego rozrywania całości i byłoby sprzeczne z ww. linią TSUE/KIO. Każdy błąd polegający na zastosowaniu nieprawidłowej stawki podatku VAT. Nie jest więc jakimkolwiek uprawnieniem Wykonawcy dokonanie wyboru stawki VAT przy kalkulacji ceny ofertowej, Wykonawca w tym zakresie

posiada obowiązek zastosowania stawki podatku VAT zgodnej z przepisami prawa. W konsekwencji, zastosowanie przez Wykonawców Częstobud, ERBUD S.A. oraz GRUPA KDM stawki VAT mieszanej 8% i 23%, zamiast jednej podstawowej, prawidłowej stawki 23 % jest niedopuszczalne i stanowi błąd w obliczeniu ceny.

Z uwagi na powyższe, Odwołujący wnosił jak we wstępie o uwzględnienie odwołania.

KIO 3974/25

W przedmiotowym postępowaniu w dniu 18 września 2025 roku odwołanie złożył również wykonawca ERBUD Spółka Akcyjna z siedzibą w Warszawie (dalej jako Odwołujący1). Odwołanie złożono w ustawowym terminie, kopia odwołania została prawidłowo przekazana Zamawiającemu, Odwołujący1 uiścił wpis w wymaganej wysokości na rachunek UZP. Odwołanie nie zawierało braków formalnych.

Odwołanie złożono od niezgodnych z przepisami ustawy Pzp czynności i zaniechań czynności Zamawiającego polegających na:

1)czynności wyboru jako najkorzystniejszej oferty Wykonawcy CZĘSTOBUD Sp. z o.o.;

2)zaniechania czynności wezwania Wykonawcy CZĘSTOBUD Sp. z o.o. do złożenia, poprawienia lub uzupełnienia dokumentów (w tym w szczególności podmiotowych środków dowodowych, innych dokumentów lub oświadczeń) w celu wykazania spełnienia warunków udziału w postępowaniu w zakresie posiadania wymaganej zdolności technicznej lub zawodowej;

3)zaniechania czynności wezwania Wykonawcy CZĘSTOBUD Sp. z o.o. do udzielenia wyjaśnień dot. podmiotowych środków dowodowych lub innych dokumentów lub oświadczeń w celu wykazania spełnienia warunków udziału w postępowaniu w zakresie posiadania wymaganej zdolności technicznej lub zawodowej;

4)zaniechania czynności odrzucenia oferty Wykonawcy CZĘSTOBUD Sp. z o.o.

Odwołujący1 zarzucał Zamawiającemu naruszenie:

1)w odniesieniu do czynności wyboru jako najkorzystniejszej oferty Wykonawcy CZĘSTOBUD Sp. z o.o. dokonanej pismem Zamawiającego z 8 września 2025 r.:

a)art. 128 ust. 1 ustawy Pzp poprzez dokonanie wyboru jako najkorzystniejszej oferty Wykonawcy CZĘSTOBUD Sp. z o.o., mimo że w odniesieniu to tego Wykonawcy nie zostało wystosowane wezwanie do złożenia, poprawienia lub uzupełnienia dokumentów

(w tym w szczególności podmiotowych środków dowodowych, innych dokumentów lub oświadczeń) w celu wykazania spełnienia warunków udziału w postępowaniu w zakresie posiadania zdolności technicznej lub zawodowej w odniesieniu do obowiązku, który polega na tym, że wykonawca *„w okresie ostatnich 6 lat, a jeżeli okres prowadzenia działalności jest krótszy - w tym okresie, wykonał co najmniej 4 roboty budowlane polegające na budowie, przebudowie lub remoncie obiektu szpitalnego w formule „zaprojektuj i wybuduj" [w rozumieniu art. 2 ust. 1 pkt. 9) ustawy z dnia 15 kwietnia 2011 r. o działalności leczniczej], na kwotę co najmniej 10.000.000,00 zł (słownie: dziesięć milionów złotych 00/100) brutto każda"*;

b)art. 128 ust. 4 ustawy Pzp poprzez dokonanie wyboru jako najkorzystniejszej oferty Wykonawcy CZĘSTOBUD Sp. z o.o., mimo że w odniesieniu to tego Wykonawcy nie zostało wystosowane wezwanie do udzielenia wyjaśnień dot. podmiotowych środków dowodowych lub innych dokumentów lub oświadczeń co do spełnienia warunków udziału w postępowaniu

w zakresie posiadania zdolności technicznej lub zawodowej w odniesieniu do obowiązku, który polega na tym, że wykonawca *„w okresie ostatnich 6, lat, a jeżeli okres prowadzenia działalności jest krótszy - w tym okresie, wykonał co najmniej 4 roboty budowlane polegające na budowie, przebudowie lub remoncie obiektu szpitalnego w formule „zaprojektuj j wybuduj" [w rozumieniu art. 2 ust. 1 pkt. 9) ustawy z dnia 15 kwietnia 2011 r. o działalności leczniczej], na kwotę co najmniej 10.000.000,00 zł (słownie: dziesięć milionów złotych 00/100) brutto każda";*

c)art. 226 ust. 1 pkt 2) ppkt b) ustawy Pzp poprzez dokonanie wyboru jako najkorzystniejszej oferty Wykonawcy CZĘSTOBUD Sp. z o.o., mimo że wskazany Wykonawca nie wykazał spełnienia warunków udziału w postępowaniu w zakresie zdolności technicznej lub zawodowej i jego oferta powinna zostać odrzucona;

d)art. 16 pkt 1 PZP, art. 16 pkt 2 PZP i art. 17 ust. 2 PZP poprzez dokonanie wyboru jako najkorzystniejszej oferty Wykonawcy CZĘSTOBUD Sp. z o.o. mimo naruszeń wskazanych powyżej w ppkt a) — c);

2)w odniesieniu do zaniechania czynności wezwania Wykonawcy CZĘSTOBUD do złożenia, poprawienia lub uzupełnienia dokumentów (w tym w szczególności podmiotowych środków dowodowych, innych dokumentów lub oświadczeń) w celu wykazania spełnienia warunków udziału w postępowaniu w zakresie posiadania wymaganej zdolności technicznej lub zawodowej:

a)art. 128 ust. 1 ustawy Pzp poprzez zaniechanie czynności wezwania Wykonawcy CZĘSTOBUD do złożenia, poprawienia lub uzupełnienia dokumentów (w tym w szczególności podmiotowych środków dowodowych, innych dokumentów lub oświadczeń) w celu wykazania spełnienia warunków udziału w postępowaniu w zakresie posiadania zdolności technicznej lub zawodowej w odniesieniu do obowiązku, który polega na tym, że wykonawca *„w okresie ostatnich 6 lat, a jeżeli okres prowadzenia działalności jest krótszy - w tym okresie, wykonał co najmniej 4 roboty budowlane polegające na budowie, przebudowie lub remoncie obiektu szpitalnego w formule „zaprojektuj i wybuduj" [w rozumieniu art. 2 ust. 1 pkt. 9) ustawy z dnia 15 kwietnia 2011 r. o działalności leczniczej], na kwotę co najmniej*

10.000.000,00 zł (słownie: dziesięć milionów złotych 00/100) brutto każda";

3)w odniesieniu do zaniechania czynności wezwania Wykonawcy CZĘSTOBUD do udzielenia wyjaśnień dot. podmiotowych środków dowodowych lub innych dokumentów lub oświadczeń w celu wykazania spełnienia warunków udziału w postępowaniu w zakresie posiadania wymaganej zdolności technicznej lub zawodowej:

a)art. 128 ust. 4 ustawy Pzp poprzez zaniechanie czynności wezwania Wykonawcy CZĘSTOBUD do udzielenia wyjaśnień dot. podmiotowych środków dowodowych lub innych dokumentów lub oświadczeń co do spełnienia warunków udziału w postępowaniu w zakresie posiadania zdolności technicznej lub zawodowej w odniesieniu do obowiązku, który polega na tym, że wykonawca *„w okresie ostatnich 6 lat, a jeżeli okres prowadzenia działalności jest krótszy - w tym okresie, wykonał co najmniej 4 roboty budowlane polegające na budowie, przebudowie lub remoncie obiektu szpitalnego w formule „zaprojektuj i wybuduj" [w rozumieniu art. 2 ust. 1 pkt. 9) ustawy z dnia 15 kwietnia 2011 r. o działalności leczniczej], na kwotę co najmniej 10.000.000,00 zł (słownie: dziesięć milionów złotych 00/100) brutto każda";*

4)w odniesieniu do zaniechania czynności odrzucenia oferty Wykonawcy CZĘSTOBUD:

a)art. 226 ust. 1 pkt 2) ppkt b) ustawy Pzp poprzez dokonanie wyboru jako najkorzystniejszej oferty Wykonawcy CZĘSTOBUD, mimo że wskazany Wykonawca nie wykazał spełnienia warunków udziału w postępowaniu w zakresie wymaganej zdolności technicznej lub zawodowej i jego oferta powinna zostać odrzucona.

Odwołujący1 wnosił o uwzględnienie odwołania w całości i nakazanie Zamawiającemu:

1)unieważnienia czynności wyboru jako najkorzystniejszej oferty Wykonawcy CZĘSTOBUD;

2)dokonania powtórnego badania i oceny złożonych ofert;

3)wezwania Wykonawcy CZĘSTOBUD do złożenia, poprawienia lub uzupełnienia dokumentów (w tym w szczególności podmiotowych środków dowodowych, innych dokumentów lub oświadczeń) lub odpowiednio udzielenia wyjaśnień (dot. podmiotowych środków dowodowych lub innych dokumentów lub oświadczeń) w celu wykazania spełnienia konkretnych warunków udziału w postępowaniu w zakresie posiadania zdolności technicznej lub zawodowej i odrzucenia oferty tego Wykonawcy w przypadku wystąpienia ku temu przesłanek po tym wezwaniu/-iach;

4)dokonania wyboru oferty Wykonawcy ERBUD S.A. jako oferty najkorzystniejszej po wykonaniu niezbędnych do tego czynności.

Odwołujący1 wskazał, że ma interes w uzyskaniu zamówienia publicznego, którego dotyczy przedmiotowa sprawa i jest zainteresowany uzyskaniem tego zamówienia. Odwołujący1 złożył ofertę, której treść jest zgodna z warunkami zamówienia postawionymi przez Zamawiającego i z treścią SWZ. Jednocześnie Odwołujący1 spełnia postawione przez Zamawiającego warunki udziału w postępowaniu. Oferta Odwołującego1 powinna otrzymać najwyższą liczbę punktów w ramach oceny ofert ze wszystkich ofert niepodlegających odrzuceniu. Pomimo tego Zamawiający jako najkorzystniejszą wybrał ofertę Wykonawcy CZĘSTOBUD, chociaż oferta wskazanego Wykonawcy powinna zostać odrzucona z uwagi w szczególności na to, że Wykonawca CZĘSTOBUD nie wykazał spełnienia warunków udziału w postępowaniu w zakresie zdolności technicznej lub zawodowej, a przynajmniej we wskazanych kwestiach powinny zostać przeprowadzone stosowne czynności uzupełniające i wyjaśniające i wystosowane odpowiednie wezwania, po których powinno nastąpić odrzucenie oferty. Szkody Odwołującego1 przejawia się w postaci utraty korzyści i zysków wynikających z możliwości realizacji zamówienia, którego dotyczy postępowanie przetargowe.

W uzasadnieniu zarzutów podniesiono, że oferta Wykonawcy CZĘSTOBUD kwalifikuje się do potencjalnego odrzucenia (po ewentualnym wcześniejszym przeprowadzeniu stosownych wezwań), bowiem Wykonawca CZĘSTOBUD nie wykazał spełnienia warunków udziału w postępowaniu w zakresie zdolności technicznej lub zawodowej.

Zgodnie z rozdziałem VIII, pkt 1, ppkt 2), lit. d), i. SWZ, w zakresie wymaganej zdolności technicznej lub zawodowej wymagane jest w szczególności, aby wykonawca *„w okresie ostatnich 6 lat, a jeżeli okres prowadzenia działalności jest krótszy - w tym okresie, wykonał co najmniej 4 roboty budowlane polegające na budowie, przebudowie lub remoncie obiektu szpitalnego w formule „zaprojektuj i wybuduj" [w rozumieniu art. 2 ust. 1 pkt. 9) ustawy z dnia 15 kwietnia 2011 r. o działalności leczniczej], na kwotę co najmniej 10.000.000, 00 zł (słownie: dziesięć milionów złotych 00/100) brutto każda".*

Wykonawca CZĘSTOBUD wskazał w wykazie robót referencyjnych w szczególności zadanie inwestycyjne oznaczone *„Opracowanie dokumentacji projektowej i wykonanie robót budowlanych i instalacyjnych w zakresie modernizacji szpitalnego oddziału ratunkowego i pracowni diagnostycznych współpracujących z SOR — pracowni TK i pracownia endoskopowa wraz z dostawą TK z UPS z dostosowaniem pomieszczenia pod TK w Tomaszowskim Centrum Zdrowia Sp. z o.o. w Tomaszowie Mazowieckim w formule „zaprojektuj i wybuduj oraz doposażenie Pracowni Tomografii Komputerowej"* realizowane na rzecz zamawiającego - Tomaszowskie Centrum Zdrowia Sp. z o.o. w Tomaszowie Mazowieckim, ul. Jana Pawła II nr 35.

W odniesieniu do tego zadania inwestycyjnego Wykonawca CZĘSTOBUD w sposób nieuprawniony i wbrew zapisowi SWZ zaliczył do wartości robót budowlanych w szczególności wartość dostaw wyposażenia. Prowadzi to w konsekwencji do sztucznego i nieuprawnionego zawyżenia wartości robót budowlanych realizowanych w ramach wskazanego zadania inwestycyjnych. W rezultacie tego Wykonawca w sposób nieuprawniony przedstawia wskazane zadanie inwestycyjne w wykazie robót na potrzeby wykazania rzekomego spełnienia warunku udziału w postępowaniu (mimo że wskazane zadanie inwestycyjne nie potwierdza spełnienia warunku udziału w postępowaniu).

Zapis SWZ nie daje podstaw i nie dopuszcza do zaliczania do wartości robót budowlanych w szczególności . wartości dostaw wyposażenia. Nie jest uprawnione zaliczanie do wartości robót budowlanych dostaw przez generalnego wykonawcę zwłaszcza takiego wyposażenia, które nie musi być przez generalnego wykonawcę na etapie realizacji robót budowlanych zintegrowane z realizowanymi robotami budowlanymi w sposób niezbędny dla możliwości prawidłowego wykorzystania wskazanych robót zgodnie z ich przeznaczeniem. Przykładowo bowiem urządzenie tomografu komputerowego czy meble mogą być dostarczane bez żadnego uszczerbku dla Zamawiającego w ramach samodzielnych postępowań przetargowych przez wyspecjalizowane w tym podmioty inne niż wykonawca robót budowlanych.

Odwołujący1 zwrócił uwagę, że Zamawiający we wskazanym warunku udziału
w postępowaniu odnosi się do wartości konkretnych robót budowlanych. Pojęcie „roboty budowlane" jest pojęciem zdefiniowanym w art. 3 pkt 7 ustawy z 7 lipca 1994 r. Prawo Budowlane (t.j. z 6 marca 2025 r., Dz.U. z 2025 r., poz. 418 ze zm.), zgodnie z którym przez roboty budowlane należy rozumieć budowę, a także prace polegające na przebudowie, montażu, remoncie lub rozbiórce obiektu budowlanego. Wskazane pojęcie nie obejmuje natomiast swoim zakresem dostarczania wyposażenia i wartości tego wyposażenia, dostarczanego co najwyżej w związku z wykonywaniem konkretnych robót budowlanych. Zamawiający natomiast, skoro posługuje się w SWZ pojęciami ustawowymi mającymi definicje określone w przepisach, to także wskazane pojęcia powinien interpretować zgodnie ze wskazanymi przepisami ustawy, a nie stosować nieuprawnionej wykładni rozszerzającej.

Dalej Odwołujący1 wskazał, że w ramach kwestionowanego zadania inwestycyjnego wartość dostaw wyposażenia wyniosła 5 852 330,54 złotych brutto (obejmując przykładowo dostawę i montaż tomografu komputerowego), a wartość robót budowlanych wynosiła
6 355 213,41 złotych brutto, zaś łączna wartość robót budowlanych i prac projektowych wyniosła co najwyżej 6 588 913,41 złotych brutto (6 355 213,41 zł + 233 700,00 zł).
Jest to zatem wartość znacznie poniżej kwoty wskazanej w warunku udziału w postępowaniu. Jako dowód na powyższą okoliczność przedstawiono Aneks Nr 2 do Umowy Nr 80120241ZP zawartej w dniu 20 czerwca 2024 r. zawarty przez Tomaszowskie Centrum Zdrowia Sp. z o.o. w Tomaszowie Mazowieckim z CZĘSTOBUD Sp. z o.o. Powyższe oznacza, że wskazane zadanie inwestycyjne nie potwierdza ani nie wykazuje spełnienia przez Wykonawcę CZĘSTOBUD warunku udziału w postępowaniu.

Zatem zasadne jest przeprowadzenie w odniesieniu do Wykonawcy CZĘSTOBUD czynności zmierzających do usunięcia wskazanych uchybień zgodnie z zarzutami i żądaniami odwołania. Brak usunięcia wskazanych uchybień przez Wykonawcę CZĘSTOBUD skutkować natomiast będzie koniecznością odrzucenia oferty wskazanego Wykonawcy.

Z powyższych względów Odwołujący1 uważa odwołanie za w pełni uzasadnione
i wnosił jak na wstępie.

Po przeprowadzeniu rozprawy z udziałem Stron i Uczestników postępowania odwoławczego, na podstawie zgromadzonego w sprawie materiału dowodowego oraz oświadczeń, a także stanowisk Stron i Uczestników postępowania, Krajowa Izba Odwoławcza ustaliła i zważyła, co następuje:

Odwołania nie zawierały braków formalnych.

Wykonawcy wnoszący odwołania wykazali interes w korzystaniu ze środków ochrony prawnej i możliwość poniesienia szkody.

Do postępowań odwoławczych zgłoszenie przystąpienia złożyli następujący Wykonawcy:
- zgłaszający przystąpienie **po stronie Zamawiającego:**
1)Częstobud Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością z siedzibą w Częstochowie (KIO 3961/25, KIO 3974/25), dalej jako „Przystępujący";
2)ERBUD Spółka Akcyjna z siedzibą w Warszawie (KIO 3961/25), dalej jako „Erbud";
- zgłaszający przystąpienie po stronie Odwołującego1:
1)WODPOL Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością z siedzibą w Żywcu (KIO 3974/25), dalej jako „Wodpol".

Izba potwierdziła skuteczność zgłoszeń i dopuściła Wykonawców jako przystępujących do udziału w postępowaniach odwoławczych.

Zamawiający złożył odpowiedzi na odwołania i wnosił o oddalenie obu odwołań
w całości.

Stanowisko pisemne przedstawił również Przystępujący, wnoszą o uznanie obu odwołań za niezasadne.

KIO 3961/25

Na podstawie dokumentacji postępowania Izba ustaliła, że Zamawiający w SWZ
w Rozdziale ***XVI. OFERTA CENOWA*** wymagał aby **Wartość netto i brutto oferty była podana do dwóch miejsc po przecinku.** Podana cena miała zawierać wszystkie składowe związane z prawidłową realizacją przedmiotu zamówienia w siedzibie Zamawiającego. Cena netto miała zawierać: wynagrodzenie (w tym koszty) wszystkich wymagań określonych przez Zamawiającego Specyfikacją oraz obejmować wszystkie koszty (w tym wynagrodzenie) jakie poniesie Wykonawca z tytułu należytego oraz zgodnego z umową i obowiązującymi przepisami (sensu largo) wykonania przedmiotu

zamówienia i koszty (w tym wynagrodzenie) za naprawy w okresie trwania gwarancji (w tym części) oraz wszelkie inne składowe za wyjątkiem podatku VAT. **Stawka podatku VAT** musi być wyszczególniona w osobnej rubryce.

Wykonawca miał przedstawić ofertę cenową w odpowiedniej części Formularza ofertowego (pn. „Kryteria oceny ofert"), o którym mowa w rozdz. XIII. ust. IV lit. a. Cena netto oraz stawka podatku VAT miały być wyszczególnione w osobnej rubryce Formularza ofertowego (pn. „Deklaracja Wykonawcy) w postaci zapisu: **wartość netto [PLN] + VAT [%].**

Zarzuty odwołania nie zasługiwały na uwzględnienie.

Zastosowanie niewłaściwej stawki podatku VAT, która jest elementem cenotwórczym i wpływa na porównanie ofert, stanowi błąd w obliczeniu ceny, co pozostaje bezsporne zarówno na gruncie szerokiego orzecznictwa Krajowej Izby Odwoławczej, jak i znajduje odzwierciedlenie w uchwałach Sądu Najwyższego. Jak bowiem wynika z treści uchwały Sądu Najwyższego z 20 października 2011 r. (sygn. akt III CZP 52/11)*„określenie w ofercie ceny brutto z uwzględnieniem nieprawidłowej stawki VAT od towarów i usług stanowi błąd w obliczeniu ceny".*

Zatem konsekwencją wskazania w ofercie błędnej stawki VAT jest odrzucenie oferty na podstawie art. 226 ust. 1 pkt 10 ustawy PZP, zgodnie z którym zamawiający odrzuca ofertę, jeżeli zawiera błędy w obliczeniu ceny lub kosztu. Jako taki błąd, kwalifikowane może być między innymi przyjęcie przez wykonawcę do wyliczenia ceny nieprawidłowej stawki podatku VAT (wyrok Krajowej Izby Odwoławczej z 22 kwietnia 2024 r., sygn. akt KIO 1133/24).

Pogląd wyrażony w przywołanej uchwale Sądu Najwyższego ukształtował dominującą linię orzeczniczą Izby. KIO wielokrotnie podkreślała, że cena oferty stanowi jedno z podstawowych kryteriów oceny ofert i w związku z tym nie może być żadnych wątpliwości co do jej wysokości czy też sposobu, w jaki została ona obliczona (wyrok KIO z 10 stycznia 2012 r., sygn. akt KIO 2794/11; wyrok KIO z 16 kwietnia 2012 r., sygn. akt KIO 639/12; czy wyrok KIO z 10 kwietnia 2012 r., o sygn. akt KIO 588/12). Izba podkreślała, że jeżeli mówi się o „cenie" czy „błędach w obliczaniu ceny", to nie sposób przyjąć oferty z ceną brutto z nieprawidłową stawką VAT, gdyż byłaby to cena błędnie obliczona.

Izba zgadza się z twierdzeniami odwołania, że *„(…) zbadanie czy wykonawcy przyjęli prawidłowe stawki podatku VAT jest jednym z obowiązków zamawiającego wynikających z ustawowej zasady równego traktowania wykonawców".* Jednocześnie Izba nie podziela dalszych twierdzeń odwołania, że *„Stawki podatku VAT we wszystkich ofertach powinny być prawidłowe i jednakowe, po to by oferty były w pełni porównywalne, zgodnie z obowiązującymi przepisami Pzp., zamawiający zobowiązany jest do odrzucenia oferty, która zawiera błędy w obliczeniu ceny lub kosztu".* Stawki powinny być prawidłowe, ale nie oznacza to, że muszą być jednakowe. Obowiązkiem zamawiającego jest zbadanie, czy zastosowane stawki są zgodne z przepisami prawa. W odpowiedzi na odwołanie Zamawiający celnie podał przykłady wynikające z ustawy VAT o zastosowaniu stawki mieszanej do usług dotyczących budownictwa objętego społecznym programem mieszkaniowym. Innym przykładem jest stosowanie różnych stawek do wykonywania robót przyłączeniowych w budynkach i poza nimi. Wbrew twierdzeniom odwołania zatem Zamawiający nie zaniechał weryfikacji prawidłowości zastosowanych stawek. Gdyby tak było, to w wyniku analizy całokształtu dokumentacji zamówienia, Zamawiający powinien raczej dokonać odrzucenia oferty Odwołującego.

Odwołujący wywodził prawidłowość swojego stanowiska z przyjęcia założenia, że w postępowaniu mamy do czynienia ze świadczeniem kompleksowym, w związku z tym o prawidłowości przyjętej do opodatkowania stawki decyduje przedmiot świadczenia głównego. Powoływanie się na wyrok KIO z dnia 2 września 2025 roku, sygn. akt KIO 3000/25 jest także działaniem niezasadnym. Dostrzeżenia bowiem wymaga, iż wyrok KIO nie ma mocy wiążącej w innych sprawach, niż tak w której został wydany. Poza tym, jak celnie podkreślili Przystępujący po stronie Zamawiającego i sam Zamawiający, ten ostatni jest raczej konsekwentny w podejmowanych decyzjach.

Izba nie podziela zapatrywań Odwołującego, że przedmiot zamówienia może być zrealizowany jako świadczenie kompleksowe.

Zagadnienie świadczeń złożonych było przedmiotem analizy zarówno w orzeczeniach sądów krajowych, jak i TSUE. W wyroku z 25 lutego 1999 r. w sprawie *C-349/96 Card Protection Plan Ltd p-ko Commissioners of Custom and Excise*, TSUE stwierdził, że w celu ustalenia, dla celów VAT, czy świadczenie usług obejmujące kilka części składowych należy traktować jako jedno świadczenie, czy też jako dwa lub więcej świadczeń wycenianych odrębnie, należy przede wszystkim wziąć pod uwagę treść przepisu art. 2(1) VI Dyrektywy, zgodnie z którym każde świadczenie usług powinno być traktowane jako odrębne i niezależne oraz fakt, iż świadczenie obejmujące z ekonomicznego punktu widzenia jedną usługę nie powinno być sztucznie dzielone, co mogłoby prowadzić do nieprawidłowości w funkcjonowaniu systemu podatku VAT. Trybunał podkreślał, że pojedyncze świadczenie ma miejsce zwłaszcza wtedy, gdy jedną lub więcej części składowych uznaje się za usługę zasadniczą, podczas, gdy inny lub inne elementy traktuje się jako usługi pomocnicze, do których stosuje się te same zasady opodatkowania, co do usługi zasadniczej. Usługę należy

uznać za usługę pomocniczą w stosunku do usługi zasadniczej, jeżeli nie stanowi ona dla klienta celu samego w sobie, lecz jest środkiem do lepszego wykorzystania usługi zasadniczej. Trybunał w orzeczeniu tym podkreślił, że świadczenie usług powinno być zwykle uznawane za odrębne i niezależne a świadczenie złożone w aspekcie gospodarczym nie powinno być sztucznie rozdzielane, by nie pogarszać funkcjonalności systemu VAT.

Natomiast w wyroku z dnia 27 października 2005 r. w sprawie C-41/04 *Levob Verzekeringen BV, OV Bank NV p-ko Staatssecretaris van Financiën*, TSUE wskazał, że art. 2 (1) VI Dyrektywy należy interpretować w ten sposób, że (...) jeżeli dwa lub więcej niż dwa świadczenia (lub czynności) dokonane przez podatnika na rzecz konsumenta, rozumianego jako konsumenta przeciętnego, są tak ściśle związane, że obiektywnie tworzą one
w aspekcie gospodarczym jedną całość, której rozdzielenie miałoby sztuczny charakter,
to wszystkie te świadczenia lub czynności stanowią jednolite świadczenie do celów stosowania podatku od wartości dodanej (...).

Opierając się na powyższym orzecznictwie należy stwierdzić, że jeżeli świadczenia można rozdzielić tak, że nie zmieni to ich charakteru ani wartości z punktu widzenia nabywcy, wówczas świadczenia takie powinny być raczej traktowane jako dwa niezależnie opodatkowane świadczenia. Jeżeli jednak świadczenia stanowią dla nabywcy całość ekonomiczną, nie należy ich sztucznie rozdzielać.

Odwołujący opiera zatem swoje stanowisko na wyjątku od zasady, a nie na zasadzie. Skoro usługę należy uznać za usługę pomocniczą w stosunku do usługi zasadniczej, jeżeli nie stanowi ona dla klienta celu samego w sobie, lecz jest środkiem do lepszego wykorzystania usługi zasadniczej, to w przedmiotowym przypadku wykonanie instalacji gazów medycznych jest dla Zamawiającego odrębnym celem w ramach funkcjonowania jednostki szpitalnej. Jest świadczeniem odrębnie opisanym w programie funkcjonalno-usługowym, a nie w ramach wykonywania robót budowlanych, które uznane zostały przez Zamawiającego za roboty główne. Jest więc wyodrębnioną częścią zamówienia, niezależną od wykonania innych robót objętych przedmiotem zamówienia. Nie jest wykonywana dla poprawienia funkcjonowania świadczenia zasadniczego, jej wykonanie jest odrębnym świadczeniem. Świadczenia można swobodnie rozdzielić i wykonanie takie instalacji może być zamówione samodzielnie.
O wykonaniu go w przedmiotowym postępowaniu w ramach wykonywania pozostałych robót decydują względy organizacyjne i finansowe Zamawiającego, których celem jest budowa od podstaw i wyposażeniu Wielospecjalistycznego Zespołu Opieki Ambulatoryjnej obejmującej POZ i AOS w Szpitalu. Gdyby uwarunkowania były inne, to instalacja gazów medycznych może stanowić samodzielne świadczenie, które może zostać zrealizowane niezależnie
od pozostałych robót budowlanych. Tak więc wykonanie takiej instalacji nie jest nieodłącznym elementem budowy budynku, lecz zależy od potrzeb danego podmiotu świadczącego usługi medyczne.

Dalej zauważyć należy, iż o tym, czy mamy do czynienia ze świadczeniem kompleksowym a nie dwoma świadczeniami nie decydują zastosowane przez Zamawiającego kody CPV. Rolą kodów CPV jest pomoc kupującym i dostawcom w identyfikacji odpowiedniej kategorii zamówienia, a nie klasyfikacja podatkowa świadczeń. O tej bowiem decydują przepisy prawa.

Bez wątpienia gazy medyczne stanowią wyrób medyczny, z czym Odwołujący nie polemizuje. Odwołujący nie zaprzecza również, że w przypadku wyrobów medycznych, zgodnie z art. 41 ust. 2 w zw. z art. 146aa ust. 1 pkt. 2 ustawy o VAT dla towarów i usług wymienionych w załączniku nr 3 poz. 13 do ustawy stawka podatku wynosi 8%.
Do zaprojektowania i wykonania instalacji zastosowanie znajdują obowiązujące normy
(PN-EN 737-3 „Systemy rurociągowe do gazów medycznych") i konieczność posiadania odpowiednich certyfikatów (ISO 13485). Tak więc, jeśli dla danej kategorii świadczenia możliwe jest zastosowanie stawki podatku VAT obniżonej, to z możliwości tej Wykonawca może skorzystać. Trafnie podstawę zastosowania stawki obniżonej do tego elementu świadczenia wskazał Erbud w piśmie procesowym z dnia 16/10/2025 roku. Izba stanowisko to podziela.

Wbrew twierdzeniom Odwołującego określenie w SWZ przez Zamawiającego sposobu wpisania podatku do formularza nie wskazywało na konieczność zastosowania jednolitej stawki. Zamawiający żądał podania VAT (%), co nie oznacza, nie właściwa była tylko jedna stawka. Wykonawcy po prostu zobowiązani byli podać stawki, które zastosowali.

Celnie także dostrzegł w stanowisku procesowym Przystępujący, że Odwołujący nie przedstawił ani jednej interpretacji podatkowej, która przemawiałaby na korzyść zastosowanej przez niego klasyfikacji podatkowej. Za nieprzydanym należy uznać materiał poglądowy złożony przez Odwołującego na posiedzeniu pt. *„Wiążąca informacja stawkowa interpretacja indywidualna podstawowe różnice".* Jest to opracowanie nie związane z istotą zarzutu.
Nie jest nią bowiem różnica między indywidualną interpretacją podatkową a wiążącą interpretacją skarbową (WIS). Nie są również uprawnione twierdzenia Odwołującego, że to Przystępujący powinien wystąpić i uzyskać interpretację podatkową. Udowodnienie nieprawidłowości stawki w ofercie Częstobud obciążało Odwołującego. Na marginesie tylko można zaznaczyć, że w stanowisku pisemnym Przystępujący posiadanie właśnie takich interpretacji udowodnił, Odwołujący zaś nie legitymuje się dokumentem potwierdzającym prawidłowość jego stanowiska na gruncie przepisów prawa podatkowego.

Izba nie dopatrzyła się naruszenia przez Zamawiającego art. 226 ust. 1 pkt 5 ustawy Pzp. Zamawiający w żadnym miejscu dokumentacji nie wskazał jaką stawkę należy zastosować, a tylko wówczas można byłoby mówić, że oferty nie są

zgodne z zapisami SWZ. O prawidłowości zastosowania jednej stawki nie świadczy także charakter wynagrodzenia ryczałtowego. W momencie wystawienia faktury za wykonanie przedmiotu zamówienia nie ma przeszkód wyodrębnienia na tej fakturze jednostek objętych stawką podstawową i jednostek objętych stawką obniżoną.

Reasumując, Izba uznała, że Zamawiający nie naruszył także art. 239 ustawy Pzp, dokonał bowiem wyboru oferty najkorzystniejszej zgodnie z ustalonymi kryteriami oceny ofert. Odwołujący nie wykazał jakie działania lub zaniechania Zamawiającego miały stanowić naruszenie zasad prowadzenia postępowania o udzielenie zamówienia publicznego określonych w art. 16 ustawy Pzp. Zamawiający identycznie potraktował wykonawców znajdujących się w tej samej sytuacji, kierując się ustalonymi regułami badania i oceny ofert
w odniesieniu do wymogów określonych w SWZ i opisie przedmiotu zamówienia.

Biorąc powyższe pod uwagę, orzeczono jak w sentencji.

O kosztach postępowania odwoławczego orzeczono na podstawie art. 574 oraz art. 575 ustawy Pzp, a także w oparciu o przepisy § 5 pkt 1 i 2 lit. b oraz § 8 ust. 2 pkt 1 Rozporządzenia Prezesa Rady Ministrów z dnia 30 grudnia 2020 roku w sprawie szczegółowych rodzajów kosztów postępowania odwoławczego, ich rozliczania oraz wysokości i sposobu pobierania wpisu od odwołania (Dz. U. z 2020r., poz. 2437 ze zmianami), orzekając w tym zakresie o obciążeniu kosztami postępowania stronę przegrywającą, czyli Odwołującego.

KIO 3974/25

Zgodnie z SWZ - Rozdziałem *VIII. WARUNKI UDZIAŁU W POSTĘPOWANIU ORAZ SPOSÓB DOKONYWANI. OCENY SPEŁNIENIA TYCH WARUNKÓW* Zamawiający ustalił, że o udzielenie zamówienia mogą ubiegać się Wykonawcy, którzy spełniają warunki określone w art. 57ustawy Pzp oraz art. 112 ust. 2 ustawy Pzp, tj.: 2) spełniają warunki udziału
w postępowaniu, dotyczące:
d) zdolności technicznej lub zawodowej, jeśli Wykonawca wykaże, że w okresie ostatnich
6 lat, a jeżeli okres prowadzenia działalności jest krótszy - w tym okresie, wykonał co najmniej **4 roboty budowlane polegające na budowie, przebudowie lub remoncie obiektu szpitalnego w formule „zaprojektuj i wybuduj"** *[w rozumieniu art. 2 ust. 1 pkt. 9) ustawy
z dnia 15 kwietnia 2011 r. o działalności leczniczej], na kwotę co najmniej* ***10.000.000,00 zł (słownie: dziesięć milionów złotych 00/100) brutto*** *każda.*

Odwołujący1 kwestionuje potwierdzenie spełniania warunku udziału przez Przystępującego w ramach wskazanej w Wykazie inwestycji *„Opracowanie dokumentacji projektowej i wykonanie robót budowlanych i instalacyjnych w zakresie modernizacji szpitalnego oddziału ratunkowego i pracowni diagnostycznych współpracujących z SOR – pracowni TK i pracownia endoskopowa wraz z dostawą TK z UPS z dostosowaniem pomieszczenia pod TK w Tomaszowskim Centrum Zdrowia Sp. z o. o. w Tomaszowie Mazowieckim w formule „zaprojektuj i wybuduj" oraz doposażenie Pracowni Tomografii Komputerowej".* Zdaniem Odwołującego1 od wartości tego zadania wskazanej w Wykazie należy odliczyć wartość dostaw związanych z dostawą tomografu.

Izba uznała, że zarzut nie potwierdził się.

Zamawiający w postanowieniach odnoszących się do dysponowania odpowiednią zdolnością techniczną lub zawodową wskazał, że poprzez pojęcie jednej roboty budowlanej należy rozumieć jedną umowę z Wykonawcą.

Praca referencyjna była wykonana na podstawie jednej umowy, gdzie zamawiający wyodrębnił następujące etapy: etap projektowy, etap wykonania robót budowlanych wraz
z instalacjami, etap doposażenia, w tym dostawę sprzętu medycznego. Ten trzeci etap,
co zdaje się nie zauważać lub odmiennie interpretować Odwołujący1, nie odnosił się tylko do dostawy TK. Jak wynika z umowy nr 80/2024/ZP z dnia 20 czerwca 2024 roku, złożonej przez samego Odwołującego1, w ramach tego etapu obowiązkiem wykonawcy było sporządzenie projektu aranżacji wnętrz, opracowanie dokumentacji medycznej związanej z umeblowaniem i wyposażeniem medycznym wraz z ich szczegółową specyfikacją techniczną oraz planem rozmieszczenia, dostawa, montaż i uruchomienie sprzętu medycznego i elementów wyposażenia zgodnie z wymogami opisanymi w programie funkcjonalno-użytkowym (TK), opracowanie projektu osłon radiologicznych (…), uzyskanie niezbędnych procedur administracyjnych w celu uruchomienia sprzętu. Tak więc etap ten nie obejmował tylko dostawę TK ale szereg innych czynności, nie tylko odnoszących się do tego sprzętu.

Nie zmienia stanowiska Izby okoliczność, że w zadaniu referencyjnym obowiązywał odrębny załącznik nr 6 zawierający wymagane i punktowane parametry dla tomografu komputerowego. Skoro częścią zamówienia była dostawa specjalistycznego sprzętu medycznego,
nic nadzwyczajnego w tym, że SWZ zadania opisywał w tym zakresie przedmiot zamówienia. Pewną oczywistością jest także twierdzenie Odwołującego1, że takiego rodzaju zamówienia jak dostawa sprzętu pod postacią TK prowadzone są jako postępowania niezależne.

Z pewnością tak jest, ale zależy to czy mamy do czynienia z postępowaniami tylko na dostawę sprzętu lub takimi, gdzie dostawa sprzętu stanowi element większej całości. Zadanie referencyjne jest właśnie takim przykładem. Nadto, zadanie obejmowało nie tylko dostawę TK, ale dostawę także innego wyposażenia, w tym medycznego, ale Odwołujacy1 zarzuty skierował tylko wobec dostawy TK.

Uszło uwadze Odwołującego1, że warunkiem objęty był obowiązek posiadania doświadczenia przy realizacji robót budowlanych w formule „zaprojektuj i wybuduj".

Tym samym warunek wskazywał na konieczność posiadania kompleksowego doświadczenia. To, że zadanie referencyjne, obok wykonania robót budowlanych, obejmowało dostawę sprzętu medycznego, nie niweczy głównego celu, jakim było wykonanie robót budowlanych

w odpowiedniej formule. Takie było podstawowe założenie Zamawiającego. Odwołujący1 dokonuje obecnie zawężającej wykładni warunku, która z jego literalnej treści nie wynika. Treścią warunku były roboty budowlane w formule „zaprojektuj i wybuduj". Zamawiający nie dokonał żadnych wyłączeń rzeczowych w treści warunku. Zmiana sposobu rozumienia warunku na obecnym etapie postępowania jest niedopuszczalna. Treścią warunku są związani nie tylko Wykonawcy, ale także, a może przede wszystkim, Zamawiający.

Jeśli zaś warunek można było interpretować różnorodnie, o czym świadczy treść odwołania, to zgodnie z ugruntowanym orzecznictwem i stanowiskiem doktryny, wszelkie niejasności tłumaczyć należy na korzyść wykonawców.

Zgodnie z art. 27 ust. 1 ustawy Pzp, jeżeli zamówienie obejmuje równocześnie usługi, dostawy lub roboty budowlane, do udzielenia zamówienia stosuje się przepisy ustawy dotyczące głównego przedmiotu zamówienia. Natomiast z art. 30 ust. 3 ustawy Pzp wynika, że przy obliczaniu wartości zamówienia na roboty budowlane uwzględnia się także wartość dostaw i usług oddanych przez zamawiającego do dyspozycji wykonawcy, o ile są one niezbędne do wykonania tych robót budowlanych. Gdyby uznać zarzuty odwołania za zasadne, to zgodnie z przywołanymi zasadami art. 27 ustawy Pzp, zamówienie referencyjne powinno być zakwalifikowane jako dostawa, ponieważ zgodnie z paragrafem 2 przedłożonej umowy, to wartość wynagrodzenia za dostawy była najwyższa. Tymczasem żadna ze stron sporu nie miała wątpliwości, że zamówienie referencyjne prawidłowo zakwalifikowano jako robotę budowlaną i takie przepisy ustawy Pzp do niego stosowano.

Jak podano w Komentarzu Prawo zamówień publicznych pod redakcją Huberta Nowaka Mateusza Winiarza, dla art. 27 ustawy Pzp: *„Jeżeli zamówienie o charakterze mieszanym obok robót budowlanych obejmuje inne rodzaje zamówień, tj. usługi lub dostawy, główny przedmiot zamówienia określa się, stosując przede wszystkim kryteria jakościowe oraz uzupełniająco ilościowe (…). Główny przedmiot zamówienia ustala się, co do zasady,*

w świetle zasadniczych, przeważających zobowiązań, które cechują dane zamówienie, przeciwstawiając je zobowiązaniom drugorzędnym, które mają jedynie dodatkowy lub uzupełniający charakter, ale wymaga ich właściwy przedmiot i cel umowy (wyrok z dnia 21 lutego 2008 r. w sprawie C-412/04 Komisja Wspólnot Europejskich przeciwko Republice Włoskiej, ECLI:EU:2008:102, pkt 49; wyrok z dnia 26 maja 2011 r. w sprawie C-306/08 Komisja Wspólnot Europejskich przeciwko Królestwu Hiszpanii, ECLI:EU:C:2011:347, pkt 91). Pojęcie „główny przedmiot zamówienia" należy utożsamiać z głównym świadczeniem wykonawcy, natomiast zobowiązania drugorzędne ze świadczeniami ubocznymi. Świadczenia uboczne mają charakter instrumentalny względem świadczenia głównego, ponieważ służą jego realizacji lub go uzupełniają. Przy ustaleniu, co jest głównym przedmiotem zamówienia, należy również brać pod uwagę wartość poszczególnych świadczeń, ale jedynie jako jedno z wielu kryteriów". W przedmiotowej sprawie świadczeniem głównym były roboty budowlane.

Z tych powodów Izba uznała zarzuty naruszenia art. 128 ust. 1 i ust. 4 ustawy Pzp za niezasadne.

Reasumując, Izba uznała, że Zamawiający nie naruszył także art. 239 ustawy Pzp, dokonał bowiem wyboru oferty najkorzystniejszej zgodnie z ustalonymi kryteriami oceny ofert. Odwołujący nie wykazał jakie działania lub zaniechania Zamawiającego miały stanowić naruszenie zasad prowadzenia postępowania o udzielenie zamówienia publicznego określonych w art. 16 ustawy Pzp. Zamawiający identycznie potraktował wykonawców znajdujących się w tej samej sytuacji, kierując się ustalonymi regułami badania i oceny ofert

w odniesieniu do wymogów określonych w SWZ i opisie przedmiotu zamówienia.

Biorąc powyższe pod uwagę, orzeczono jak w sentencji.

O kosztach postępowania odwoławczego orzeczono na podstawie art. 574 oraz art. 575 ustawy Pzp, a także w oparciu o przepisy § 5 pkt 1 i 2 lit. b oraz § 8 ust. 2 pkt 1 Rozporządzenia Prezesa Rady Ministrów z dnia 30 grudnia 2020 roku w sprawie szczegółowych rodzajów kosztów postępowania odwoławczego, ich rozliczania oraz wysokości i sposobu pobierania wpisu od odwołania (Dz. U. z 2020r., poz. 2437 ze zmianami), orzekając w tym zakresie o obciążeniu kosztami postępowania stronę przegrywającą, czyli Odwołującego1.

W sprawach wydano orzeczenie łączne

Przewodnicząca:

……